

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Historia notacji muzycznej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of musical notation
Kierunek studiów	Muzykologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Andrzej Gładysz
---	--------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Wykład	30	I	2

Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z historii powszechnej. Ogólna orientacja w zakresie historii muzyki od starożytności do renesansu. Znajomość zasad współczesnego zapisu nut.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Poznanie form historycznych zapisów muzycznych od starożytności po dzień dzisiejszy. Zaznajomienie się z ogólnymi zasadami transkrypcji muzycznych zapisów historycznych do współczesnego. Budowa wiedzy na temat źródeł historycznych przedstawiających dawne formy zapisu muzyki. Zapoznanie studentów z wynikami badań pracowników Instytutu Nauk o Sztuce w zakresie edycji zabytków muzycznych z okresu średniowiecza i nowożytności (do końca XVIII w.).

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Prezentuje w spójny sposób uporządkowaną wiedzę z zakresu historii muzyki ze szczególnym uwzględnieniem historii notacji muzycznej.	K_W03
W_02	Definiuje podstawową terminologię muzyczną i muzykologiczną w języku polskim.	K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student, realizując określone działania na zasadzie procedur intelektualnych lub eksperymentu myślowego, na poziomie podstawowym formułuje i analizuje problemy badawcze w zakresie historii dawnych form zapisu muzyki, stawia tezy, dobiera metody i narzędzia badawcze oraz opracowuje i prezentuje wyniki.	K_U01
U_02	Student, realizując określone działania na zasadzie procedur intelektualnych, odczytuje źródła muzyczne zapisane w dawnych notacjach muzycznych i posiada podstawową umiejętność ich edycji.	K_U06

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Ogólna historia i fazy rozwoju pisma. Notacja muzyczna starożytnej Grecji. Bizantyjskie notacje muzyczne. Łacińskie notacjeliterowe. Notacja dazjalna. Notacje neumatyczne Kościoła Zachodniego. Notacja modalna. Notacja menzuralna czarna i biała. Rozwój notacji tabulatorowej ze szczególnym uwzględnieniem tabulatur lutniowych i organowych. Rękopisy muzyczne z XVII-XIX w. Geneza i rozwój drukarstwa muzycznego. Współczesne metody zapisu muzyki.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin ustny	Protokół
W_02			
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Wykład konwersatoryjny, eksperyment myślowy	Egzamin ustny	Protokół
U_02		Dyskusja	

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunkiem niezbędnym do uzyskania oceny pozytywnej jest frekwencja na zajęciach mieszcząca się w limitach zapisanych w Regulaminie studiów KUL, regularne przygotowywanie się do zajęć, aktywny w nich udział (w zakresie przewidzianym formą zajęć) oraz realizowanie we wskazanych terminach i zgodnie z otrzymanymi zaleceniami zadań wyznaczonych przez prowadzącego (np. prace cząstkowe, referaty, eseje, prezentacje, analizy, itp.). Formę końcowego kolokwium (z odniesieniem do określonych efektów uczenia się) wskazano w punkcie V niniejszej karty (metody weryfikacji). Ocena końcowa jest średnią ważoną oceny uzyskanej na końcowym kolokwium i wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez studenta na zajęciach na przestrzeni danego semestru.

Ocena bardzo dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu bardzo dobrym. Student prezentuje pełną wiedzę w zakresie historii notacji muzycznej. Student w pełni odczytuje i szczegółowo analizuje wskazane oraz wybrane samodzielnie teksty muzykologiczne i muzyczne oraz potrafi biegłe posłużyć się fachową terminologią. Student w pełni wykazuje gotowość do samooceny własnej wiedzy z zakresu historii notacji muzycznej i dostrzega oraz realizuje samodzielnie potrzebę jej poszerzania. Student dobrze orientuje się w wynikach badań pracowników Instytutu Nauk o Sztuce z zakresu edycji zabytków muzycznych z okresu średniowiecza i nowożytności (do końca XVIII w.).
Ocena dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dobrym. Student prezentuje szeroką wiedzę w zakresie historii notacji muzycznej. Student w znacznym stopniu odczytuje i dokonuje analizy wskazanych tekstów muzykologicznych i muzycznych oraz potrafi posłużyć się rozbudowaną terminologią. Student w znacznym stopniu wykazuje gotowość do samooceny własnej wiedzy z zakresu historii notacji muzycznej i dostrzega potrzebę jej poszerzania. Student orientuje się w wynikach badań pracowników Instytutu Nauk o Sztuce z zakresu edycji zabytków muzycznych z okresu średniowiecza i nowożytności (do końca XVIII w.).
Ocena dostateczna	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dostatecznym. Student prezentuje podstawową wiedzę w zakresie historii notacji muzycznej. Student w pewnym stopniu odczytuje i ogólnie analizuje wskazane teksty muzykologiczne i muzyczne oraz potrafi posłużyć się podstawową terminologią. Student w niewielkim stopniu wykazuje gotowość do samooceny własnej wiedzy z zakresu historii notacji muzycznej i dostrzega ogólną potrzebę jej poszerzania. Student ogólnie orientuje się w wynikach badań pracowników Instytutu Nauk o Sztuce z zakresu edycji zabytków muzycznych z okresu średniowiecza i nowożytności (do końca XVIII w.).
Ocena niedostateczna	Niezrealizowanie założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się. Student nie prezentuje wiedzy w zakresie historii notacji muzycznej. Student nie odczytuje i nie analizuje wskazanych tekstów muzykologicznych i muzycznych i nie potrafi posłużyć się właściwą terminologią. Student nie wykazuje gotowości do samooceny własnej wiedzy z zakresu historii notacji muzycznej i nie dostrzega potrzeby jej poszerzania. Student nie orientuje się w wynikach badań pracowników Instytutu Nauk o Sztuce z zakresu edycji zabytków muzycznych z okresu średniowiecza i nowożytności (do końca XVIII w.).

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

Uczelnia zapewnia dostęp do następujących pomocy naukowych: wydruki materiałów niezbędnych do realizacji zajęć dydaktycznych, dostęp do biblioteki, fonoteki i wybranych internetowych platform naukowych z literaturą naukową, bezpłatny dostęp do Internetu na terenie kampusu (zgodnie z obowiązującymi na Uczelni procedurami), dostęp do sprzętu audio (odtwarzacz płyt CD – w wybranych salach).

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>W. Poźniak, <i>Paleografia muzyczna</i>. Łódź 1955.</p> <p>Notae musicae artis. Notacja muzyczna w źródłach polskich XI-XVI wieku, red. E. Witkowska-Zaremba, Kraków 1999.</p> <p>Zbiory Czytelni Zbiorów Specjalnych Biblioteki Uniwersyteckiej KUL (rękopisy i starodruki muzyczne)</p> <p>P. Wiśniewski, Nieznany kodeks liturgiczno-muzyczny z Muzeum Archidiecezji Łódzkiej. Wstępny opis źródła i edycja melodii, Lublin 2021.</p> <p>P. Wiśniewski, Paleographic Characteristics of Musical Notation in the Twelfth-Century Pontificale Plo-cense, w: <i>Musica Mediaeva Liturgica III</i>, red. J. Bednarikova, Ružomberok 2020, s. 171-181.</p> <p>M. Dudek, Nurt awangardowy w twórczości Andrzeja Nikodemowicza na przykładzie <i>Sonorita Quasi una Sonata per Violono, Violoncello e Pianoforte</i>, „Roczniki Teologiczne” 63 (2016), z. 13: <i>Muzykologia</i>, s. 117-140.</p> <p>P. Wiśniewski, Nieznany kodeks liturgiczno-muzyczny z Muzeum Archidiecezji Łódzkiej. Wstępny opis źródła i edycja melodii, Lublin 2021.</p> <p>P. Wiśniewski, Paleographic Characteristics of Musical Notation in the Twelfth-Century Pontificale Plo-cense, w: <i>Musica Mediaeva Liturgica III</i>, red. J. Bednarikova, Ružomberok 2020, s. 171-181.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>W. Apel, <i>Die Notation der Polyphonen Musik 900-1600</i>, Leipzig 1962. (w jęz. ang. Massachusetts 1953)</p> <p>C. Parish, <i>The Notation of Medieval Music</i>. New York 1956.</p> <p>Z. Lissa, <i>Zarys nauki o muzyce</i>, Kraków 1987.</p> <p>C. Sachs, <i>Muzyka w świecie starożytnym</i>, Kraków 1988;</p> <p>M. Wozaczyńska, <i>Muzyka Średniowiecza</i>, Gdańsk 1998.</p> <p>J. Ścibor, <i>Geneza struktur modalnych chorału gregoriańskiego w świetle traktatów enchiriadis</i>, Lublin 1999;</p> <p>P. Gancarczyk, <i>Kodeksy menzuralne II połowy XVI wieku na wschodzie Europy łacińskiej</i>, Warszawa 2001</p> <p>J.G. Landels, <i>Muzyka starożytnej Grecji i Rzymu</i>, Kraków 2003.</p> <p>U. Michels, <i>Atlas Muzyki</i>, t. 1, Warszawa 2004.</p> <p>D. E. Cardine, <i>Semiologia gregoriańska</i>, Kraków 2005;</p> <p>I. H. Siekierka, <i>Notacja sangalleńska i metzeńska jako współczesne źródło interpretacji chorału gregoriańskiego</i>, Warszawa 2005;</p> <p>E. Wellesz, <i>Historia muzyki i hymnografii bizantyjskiej</i>, Kraków 2006.</p> <p>P. Gancarczyk, <i>Muzyka wobec rewolucji druku. Przemiany w kulturze muzycznej w XVI wieku</i>, Toruń 2011.</p> <p>M. Dudek, Nurt awangardowy w twórczości Andrzeja Nikodemowicza na przykładzie <i>Sonorita Quasi una Sonata per Violono, Violoncello e Pianoforte</i>, „Roczniki Teologiczne” 63 (2016), z. 13: <i>Muzykologia</i>, s. 117-140.</p>